

Эстетикалық көзқарасты тәрбиелеу.

Эстетикалық тәрбие-адамның шындыққа эстетикалық көзқарасын қалыптастырудың мақсатты процесі. Адамзат қоғамының пайда болуымен бұл қатынас онымен бірге адамдардың материалдық және рухани қызметі саласында дамыды. Бұл олардың шындықтағы сұлулықты қабылдауымен және түсінуімен, ләззат алуымен, адамның эстетикалық шығармашылығымен байланысты.

Эстетикалық тәрбиеге қабылдауды, шығармашылық қиялды, бейнелі ойлауды, эмоционалды сезімді белсендіру процесі ретінде эстетикалық даму кіреді; рухани қажеттіліктерді қалыптастыру.

Эстетикалық тәрбие жүйесінің мәні-оқушыларға өнер арқылы әсер ету. Б. т. Лихачевтің пікірінше, эстетикалық тәрбие теориясында бірнеше бастапқы ережелер бар:

балаларда табиғи күштерді дамыту, эстетикалық құбылыстарды терең түсіну үшін жағдай жасау үшін әр түрлі шығармашылық іс-шараларға әдейі тарту қажет;

эстетикалық тәрбие теориясы асқақ, әдемі, әсем адам үшін орасан зор мән мен рухани құндылықты түсінуден тұрады;

балаларға өнерді оқыту процесінде мәселелерді кешенді шешу қажет:

идеялық-адамгершілік және көркемдік тәрбие,

балаларды бастамашыл шығармашылық қызметке тартуды қамтамасыз ете алатын Дағдылар мен дағдыларға үйрету,

рухани және физикалық маңызды күштер мен шығармашылық қабілеттерді дамыту.

Эстетикалық тәрбиенің мақсаттары туралы бірнеше ұғымдарды қарастырыңыз, олар мәні бойынша бірдей мағынаны білдіреді. Б.т. Лихачев мақсатты балада адамгершілік - эстетикалық гуманистік идеалды қалыптастыру, тұлғаның жан-жақты дамуы, сұлулықты сезіну, түсіну, көру және жасау қабілеті деп санайды.

В. Н. Шацкаяның пікірінше, эстетикалық тәрбиенің мақсаты: "эстетикалық тәрбие оқушылардың өнер туындыларына белсенді эстетикалық қарым-қатынас қабілетін қалыптастыруға қызмет етеді, сонымен қатар өнерде, жұмыста, сұлулық заңдарына сәйкес шығармашылықта әдемілік жасауға қатысуға ынталандырады". Яғни, эстетикалық тәрбиеде өнерге маңызды орын беріледі - бұл эстетикалық мәдениеттің бөлігі, көркемдік тәрбие ретінде эстетикалық, маңызды, салмақты, бірақ адам қызметінің бір саласын ғана қамтитын бөлігі.

Балаларды эстетикалық тәрбиелеу үшін бірқатар объективті қарама - қайшылықтар мен субъективті алшақтықтарды шешу қажет: табиғаттан балаға белгілі бір бейімділік пен мүмкіндіктер бар, олар тек мақсатты және ұйымдастырылған көркемдік-эстетикалық білім мен тәрбиемен толық жүзеге асырылуы мүмкін. Оның немқұрайлылығымен бала "шынайы рухани көркемдік және эстетикалық құндылықтарға саңырау" болып қалады.

Тәрбие заңдарының бірі - баланы іс-әрекетте тәрбиелеу. Тәрбиелік ықпал ретінде оның кейбір түрлерінің: бейнелеу өнері, сәндік - қолданбалы өнер, музыкалық және басқалардың ерекше қабілеттері мен дарындарын дамытатын өнер құралдары қолданылады. Мектеп жасына дейінгі баланың көркемдік қызметі - бұл эстетикалық тәрбиенің құралы мен шарты, тікелей өнер түрлерімен байланысты жұмыс: ауызша және көркем шығармашылық, дизайн, театрландырылған ойындар, сәндік-қолданбалы және бейнелеу өнері, музыка.

Эстетикалық тәрбие міндеттерін жүзеге асыру келесі шарттар орындалған кезде жүзеге асырылады:

балаларға жеке көзқарасты жүзеге асыру;

қолайлы орта (бөлме, киім, ойыншықтар) ;

күнделікті өмірдегі өнер туындыларының мазмұны;

жеке бастама және балалардың қалауы.

Өнерге деген кең қызығушылықтар, өмірдегі өнердің эстетикалық көріністерімен байланыста болу қажеттіліктері эстетикалық тәрбиенің әлеуметтік критерийлеріне жатады. Әлеуметтік мағынада эстетикалық тәрбие баланың көзқарасы мен мінез-құлқының жиынтығында көрінеді. Баланың эстетикалық тәрбиесінің дәрежесінің дәлелі-бұл оның жеке және қоғамдық өмірдегі адамдармен қарым-қатынасы, іс-әрекеттері, еңбек қызметі, оның сыртқы келбетіне қатынасы.

Баланың эстетикалық идеялары мен сезімдерінің пайда болуы үшін жауапкершілік ең үлкен болып табылады және оның алғашқы байланыстарында - ата-аналары мен жақын туыстарында жатыр. Бұл оның эстетикалық мәдениетінің негізі және оны педагогикалық сауатты ата-аналар құруы керек, олардың эстетикалық талаптарының сипаты, отбасының мәдени жағдайлары маңызды.

Эстетикалық тәрбие дамыған табиғи күштердің, эмоционалды сезімнің, қабылдау қабілеттерінің, қиялдың, көркемдік және эстетикалық білімнің тұтастығында қалыптасады-шығармашылық даралық, өнерге, оның мінез-құлқына және өзіне, айналасындағыларға эстетикалық қатынас осыған байланысты. Сұлулыққа, өмір мен өнердегі кез - келген құбылыстарға таңдану-эстетикалық тәрбиенің маңызды белгісі. Кейде сурет галереяларында немесе көрмелерде баланы бақылап отырғанда, балалардың суреттерді ұзақ уақыт ұстамай, таңдануды тоқтатпай-ақ еркін қарайтынын көруге болады. Бұл эстетикалық тәрбиенің жоқтығын көрсетеді, өйткені эстетикалық қатынастың маңызды элементі - таңдану жетіспейді. Эстетикалық тәрбие сезімдерді терең сезіну қабілетімен сипатталады-рухани ләззат, жиіркеніш сезімі, әзіл, ирония, ашулану, қорқыныш, жанашырлық сезімі. Педагогикалық-көркемдік талғам өз рахаты үшін таңдалған өнер туындыларының құндылығында, өмір мен өнер құбылыстарын бағалауда, олардың шығармашылық қызметінің өнімдерінде көрінеді. Педагогикалық критерийлерге сүйене отырып, сіз көркем және бейнелі ойлау деңгейін біле аласыз. Импровизациямен біріктірілген түпнұсқа шеберлік эстетикалық тәрбиенің жоғары деңгейін көрсетеді;

әлеуметтік-балалардың қарым-қатынасы мен мінез-құлқының кешенінде көрінеді. Егер баланың әр түрлі өнер түрлеріне деген қызығушылығы кең болса, өмірдің эстетикалық құбылыстарымен байланыста болу қажеттілігі жоғары болса, онда эстетикалық тәрбиенің жоғары дәрежесі туралы айтуға болады.

3. Мектеп жасына дейінгі балаларды эстетикалық тәрбиелеудің әдістері, формалары мен міндеттері Эстетикалық тәрбиенің жетістігі тәрбиеші мен баланың бірлескен іс-әрекетімен анықталады. Бұл іс-әрекет процесінде оның шығармашылық қабілеттері дамиды, объективті, табиғи, әлеуметтік ортаға қатынасы туралы хабардар болады. Сондай-ақ, нәтиже үшін баланың жеке қажеттіліктерін, ерекшеліктері мен мүдделерін, оның жалпы даму дәрежесін ескеру қажет. Эстетикалық тәрбие әдістерін таңдау үшін баланың жеке тәжірибесіне, оның ұмтылысына, талпынысына, тәжірибесіне сүйену қажет. Тәрбиенің әртүрлі әдістері бар.

Эстетикалық тәрбие әдістерін жіктеуге бөлуге болады:

ұйым нысандары бойынша;

қызмет түрлері бойынша;

балалардың жасы бойынша;

балалар саны бойынша;

және т. б.

Тұтас қабылдау әдісі эстетикалық ақпаратты мақсатты түрде алу үшін өте маңызды. Бұл әдіс ертегінің сюжетін, картинасын, музыкалық шығарманың бейнелі құрылысын қабылдауға жарамды. Мұғалім балалардың назарын нақты, егжей-тегжейлі қабылдауға, мақсатты бақылауға аударады. Бала тәрбиенің қандай әдістері мен әдістерін қолдана отырып, эстетикалық ақпаратты көрнекі және ауызша деп бөлуге болады.

Бұл әдістерге келесі талаптар қойылады: музыкалық және әдеби шығармаларды жаңғырту эмоционалды, көркем экспрессивті, балалар үшін эстетикалық құндылыққа ие болуы керек; олар өлеңнің, картинаның, әннің мазмұнын және тапсырманың мәнін түсінуі үшін кейіпкерлердің көңіл-күйі сезілді, тағы да жарқын бейнеге қол жеткізу керек, әйтпесе өнермен кездесу маңызды болмайды және балаға пайда әкелмейді.

Балабақшадағы мектеп жасына дейінгі балалардың эстетикалық тәрбиесі әртүрлі формалар мен классификацияларға сәйкес ұйымдастырылуы мүмкін:

қызметті басқару қағидаты бойынша - тәрбиешінің тікелей және жанама басшылығымен;

балалар саны бойынша-фронтальды, кіші топтарда, жеке;

қызмет түрлері бойынша-сабақтар, театрландырылған ойындар, экскурсиялар, мерекелер өткізу.

Қызметті ұйымдастыру формасына байланысты әдістер өзгереді. Мысалы, бейнелеу өнері сабақтарында мұғалім нақты нұсқаулар бере алады, балаларға орындау жолдарын өздері көрсетуі немесе ұсынуы мүмкін. Немесе өлеңдер мен әндерді оқығанда, оларды орындағаннан кейін ересектер көркемдік қасиеттері, мазмұны туралы әңгіме жүргізе алады, көрнекі құралдарды қолдана алады, балалардан жаттау үшін мәтінді қайталауды сұрай алады. Модельдеу сабақтарында мұғалім балаларға фигураны өздері бүктеуге көмектесетін әдістерді үйретеді. Яғни, ересек адам балалардың тәуелсіз іс-әрекетіне ықпал етеді, ол іс-әрекетке итермелейді және қателіктерді түзетеді. Сондай-ақ, әдістер балалардың жасына байланысты.

Кішкентай балаларды сұлулықпен таныстыра отырып, мұғалім көрсетеді, заттарға назар аударады, оларды балалармен талқылайды. Ересек адам үлкен балаларды қоршаған әлемді оның басшылығымен мүмкін болатын "өзгертуге" шақырады. Осылайша, қызметті жоспарлау, бақылау, Тәуелсіз іс-әрекеттер әдістері қолданылады.

Эстетикалық тәрбие әдістерін дәл анықтау өте қиын. Бірақ бірқатар тиімді әдістерді жіктеуге болады: сендіру әдісі эстетикалық қабылдауды, бағалауды, талғамның алғашқы көріністерін қалыптастыруға бағытталған;

жаттығу әдісі, жаттығу - мінез-құлық мәдениетінің дағдыларын игеру;

эмпатияға, сұлулыққа эмоционалды жауап беруге және қоршаған әлемде ұсқынсыз болуға шақыру әдісі;

проблемалық жағдайлар әдісі-шығармашылық және практикалық әрекетке итермелейді.

Мектеп жасына дейінгі балалардың көркемдік қабілеттерін қалыптастыру үшін бірыңғай педагогикалық шарт бар - барлық балаларға бірдей нақты мәліметтер мен өнердің әртүрлі салаларында деректерді дамыту үшін жағдайлар беру. Ең жоғары рухани қажеттілікті құруға көркемдік қабілеттер мен қабілеттерді дамыту негізделеді. Баланың күш - жігерінсіз тұтас шығармашылық тұлға және жоғары эстетикалық принциптер қалыптаса алмайды.

Балабақшаға баратын бала не істей алуы керек?

Балабақшаға жолдама, сайып келгенде, сіздің қолыңызда және жақын арада сіздің кішкентайыңыз бар "үй баласы" болуды тоқтатады және мектеп жасына дейінгі баланың мақтаныш мәртебесін алады. Алда көптеген қиындықтар бар: физикалық тексеру, гардеробты жаңарту, меңгерушімен алғашқы танысу...

Бірақ ұмытпау керек тағы бір маңызды нәрсе бар!!! Мәселе мынада балабақша тобында түсінуге қабілетті сүйікті ана болмайды оның баласы жартылай қарады және алғашқы сықырлады. Сондықтан болашақ мектеп жасына дейінгі баланың жаттығуға машықтануы жақсы болар еді оның балалар ұжымындағы өмірін айтарлықтай жеңілдететін кейбір дағдылар. Сонымен, балабақшаға алғаш барған бала не істей алуы керек?

- КИМДІ БЕКІТІҢІЗ ЖӘНЕ ШЕШІҢІЗ.

Екі жасар бала кем дегенде киінуге қызығушылық танытуы керек және қажетті позаларды қабылдаңыз, ал үш жасар бала өзін-өзі жеңуі керек колготки, шұлық, көйлек және сыртқы киіммен. Әрине, түймелер, тойтармалар, найзағайлар және әсіресе шілтер әрбір үш жасқа сәйкес келмейді, бірақ нәресте кем дегенде оның қалай жасалғанын елестетіп, онымен тырысуы керек өз бетіңізше жеңіңіз.

Баланы киінуге қалай үйрету керек?

* Осыдан бастап баладан бірден талап етудің қажеті жоқ сәт, әрқашан тек өзі киінетін. Бірақ - және бұл өте маңызды! - Ол қашан ол өзінің ізгі ниетімен киім алады және ешбір жағдайда өзін киіндіруге тырысады оған кедергі жасамаңыз, ол үшін бәрін жасауға тырыспаңыз!

* Уақытты өзіңізді сезінетіндей етіп жоспарлаңыз бала киіну ғылымын игеріп жатқанда тыныш.

Баланы мүмкіндіктен айырғаннан гөрі, таңертең жарты сағат бұрын тұру жақсы жаңа дағдыларды уақытында меңгеру.

* Егер нәресте өздігінен киінгісі келмесе, сіз жасай аласыз оны аздап итеріңіз. Мысалы, сіз оған шұлық киюге болады, бірақ оған дейін емес соңы және оларды өзіңіз көтеруді ұсыныңыз.

* Оған шынымен киетін киімді шешуді ұсыныңыз алып тастау оңай. Сіз қабырғаға суреті бар балалар постерін іліп қоюға болады әр түрлі гардероб элементтері оларды қажет ететін ретпен кию. Егер сіз бұл плакатты балаңызбен бірге жасасаңыз өте жақсы: сіз ескі журналдардан қолайлы суреттерді таба аласыз (сонымен бірге нәресте жаттығады әр түрлі заттардың аттарын есте сақтауда), оларды кесіп, параққа жабыстырыңыз ватман. Ойын, интеллектуалды даму және ассимиляция туралы ұмытпаңыз жаңа дағдылар-бір-бірімен тығыз байланысты процестер. Бұл туралы ойланыңыз. бала тезірек игеруге көмектесетін дұрыс ойыншықтар болды киіну өнері.

Ең алдымен, бұл, әрине, қуыршақ киімдері бар қуыршақтар. Және басқа сонымен қатар, әр түрлі оқу құралдары өте пайдалы - ойындар-шілтер және түймелеу және ашу қажет нәрсенің бәрі (мата панельдері немесе шүберек қалталары мен қақпақтары тігілген кітаптар, жұмсақ ойыншықтар түймелер, найзағай, велкро, галстук). Бұл әсемдіктің барлығын мына жерден сатып алуға болады балалар дүкендерінде, бірақ өз қолыңызбен жасау әлдеқайда қызықты. Бала мұндай ойыншықтар өте қуанышты болады, олар тезірек киінуді үйренеді, сонымен бірге ұсақ моториканы дамытады.

Үш жасында балалар киінуі керек!!! Бірақ олар бас тартуы мүмкін мұны өзіңіз жасаңыз. Сірә, себебі дәл осы олар қатты қалаған кезде өз бетінше киінуге рұқсат бермеді.

Енді сіз әлдеқайда табанды болуыңыз керек және баланың әлі де бастауы үшін көп уақыт жұмсаңыз өзіңіз киініңіз. Жұмсақ саясатты ұстанған дұрыс табандылық: баланы ұрыспау немесе ұятқа қалдырмау, оның жетістіктерін мойындау, оған шынымен қиын жағдайларда көмектесу, бірақ ешқашан жасамау ол үшін оның жұмысы (тіпті бұл жұмыс әлі де болса шұлық тарту).

Өздігінен киінуден бас тартудың себебі мынада болуы мүмкін бала оның киімін ұнатпайды. Мұқият қараңыз, оңай балаға сіз ұсынған заттарды кию керек пе, өрескел тігістер жоқ па

дұрыс емес жағы, теріні ысқылайтын жапсырмалар, тығыз резеңке таспалар және тікенектер жағалар.

- ҚАСЫҚТЫ ҚОЛДАНЫҢЫЗ ЖӘНЕ ШЫНЫАЯҚТАН ШІҢІЗ.

Баланың ішетін ыдыстарын, төгілмейтін заттарды және одан да көп заттарды күнделікті өмірден алып тастауға болады емізік бөтелкелері-бақшада олар "жаман әдеттерге"тең.

Баланы өздігінен тамақтануға қалай үйрету керек?

- Бүкіл отбасыңызбен тамақтануды ұмытпаңыз. Бала бәрін көруі керек ересектер ас құралдарын мақсатына сай пайдаланады.

"Ересек болуға" деген туа біткен ұмтылыс қосылып, бала басталады сіздің қозғалыстарыңызды қайталаңыз.

- Үлкен балалары бар қыздарға барыңыз. Бала болсын

барлық жерде ол ересек балалардың өздері жейтінін растайды.

- Әрқашан басында балаңызға өздігінен тамақтануға уақыт беріңіз. 1,2 бала қазірдің өзінде ол өз орнында отыра алады (егер ол ересек орындық болса, өте қолайлы

), оның өз шыныаяқы мен ас құралдары бар. Баланы қабаттастырыңыз

тамақ және тағамға байланысты қасық/шанышқы беріңіз. Өзіңіз отырыңыз және белсенді болыңыз

оның табағына қарамай тамақтаныңыз. Мазасыз бет жасамаңыз,

"жоқ, сіз жетістікке жете алмайсыз. Сізге көмектесу керек".

- Ас құралдары балаға ыңғайлы болуы керек. Қазір көп

қасықтар мен шанышқылардың әртүрлі түрлері сатылады: ортопедиялық, супер қисық және т. б.

Шанышқымен бала қасыққа қарағанда тезірек тамақтануды үйренеді. Қасықпен 2-ге дейін жақсы жейді-

10-11 айда шанышқыны жақсы басқаруға болады. Ең бастысы

бұл жаттығу және жаттығу. Сондықтан балаңызға өзін-өзі жеуге рұқсат етіңіз.

Дастархан басында "шошқаны" емес, жаттығуға мүмкіндік беріңіз. Егер бала болса

ол қасықпен нашар тамақтанып жатқанда, оны тамақтан кейін тамақтандыруды ұмытпаңыз. Бала

бұл "тентек" затпен күресуден шаршайды және мүмкін

шаршағандықтан, 1-3 ас қасық сорпа жеп, бас тартыңыз. Егер сіз оның ішінде екенін көрсеңіз

принцип жеуге дайын, бірақ мүмкін емес-оны өз қолыңызға алыңыз және

тамақтандырыңыз.

- КЭСТРӨЛДІ СҰРАҢЫЗ.

Егер сіз әлі нәрестеніңізді жөргектен шығармаған болсаңыз - қазір уақыт келді

бастау. Мамандар 1,5 -2 жастан бастап балалар дайын екендігімен ынтымақтасады

горшок жаттығулары.

Баланы кастрюльге қалай үйрету керек?

Бала саналы түрде бақылау қабілетіне ие болады

екі жасында зәр шығару және дәрет шығару. Әрине, к

осы уақыт ішінде ол кастрюльмен таныс және оның не үшін екенін біледі

тақырып арналған. Бірақ егер әлі күнге дейін баланың дәретхана бизнесіне сәттілік болса

толығымен және толығымен сергек ата-аналардың еңбегі болды

баланың дәл осы істерді жасайтынын байқап, енді,

екі жастан бастап ол өзін-өзі бақылай алады.

Не істеуге болмайды:

* кәстрөлде ұзақ ұстаңыз;

* сатып алу; музыкалық кәстрөлдер

* боялған шалбар үшін ұрысу;

* бұл процедураларға тым көп мән беріңіз, бекітіңіз

баланың назары қажет нәрседен үлкен (оның ішінде тым қатал

оның жетістіктеріне таңдану).

Хабардарлық пен оқу процесін жеделдету үшін мыналарды қамтамасыз етіңіз

бала күн сайын кем дегенде біраз уақыт саяхаттауға мүмкіндік алады

киімсіз үйге.

Содан кейін ол дымқыл шалбар екенін көруге және түсінуге мүмкіндік алады

бұл өздігінен болмайды - ол өзінің жұмысымен танысады

денелер. Айтпақшы, дымқыл шалбар туралы: шамамен бір жарым жылға, көбінесе

ертерек, сәбилердің өздері бұл туралы қатты алаңдай бастайды

туралы. Ылғал шалбар ешқандай қуаныш әкелмейді, сондықтан сізге қажеттілік жоқ

сондай-ақ, балаға ескерту жасаңыз немесе одан да көп ұрысыңыз.

Баланы бақылаңыз. Әдетте кейбір белгілер бойынша

оның белгілі бір қажеттілігі бар екенін және осы уақытта мағынасы бар екенін ескеріңіз

оған кастрюль ұсыныңыз.

Талап етпеңіз, мәжбүрлеменіңіз-тек сол кезде не болатынын түсіндіріп ұсыныңыз

шалбар құрғақ және таза болып қалады. Балаға ұсынуды ұмытпаңыз

күндізгі және түнгі ұйықтар алдында кастрюль.

Баланың балабақшаға дайындығы қарапайым ғана емес

өзіне-өзі қызмет көрсету дағдылары және дамыған моторикасы. Сәбіз үшін үлкен плюс

сөйлеу қабілеті болады, тек "өз" тілінде ғана емес,

тек анама түсінікті.

Бала кем дегенде бір нәрсені шоғырландыра білуі керек

сонымен қатар ересектердің нұсқаулары мен тыйымдарын түсіну.

Бала басқа балаларға қызығушылық танытуы керек және

ұжымдағы жалпы Ойындар.

Ата-аналар баланың достары болуын қамтамасыз етуге тырысуы керек

балабақшаға алғашқы сапарға дейін.

Баланың әлемін пәтеріңіздің қабырғаларымен шектемеңіз!

Ойын алаңына жиі барыңыз, жазға ұқсас болыңыз

ерте даму орталықтарындағы бағдарламалар және жай ғана достарыңызға барыңыз сол жастағы балалар өседі.

Мұндай "жаттығулар" баланың ұжымға бейімделуін айтарлықтай жеңілдетеді.

Сұхбат " баланы басқа балалардан ойыншық алмауға қалай үйрету керек.

Кішкентай бала бір жарым жыл ішінде екіншісінен иық пышағын тартып алған кезде

қолынан ол ешқандай қылмыс жасамайды: мұндай нәзік жаста ол "менікі" деген не және "бөтен" деген не екенін әлі білмейді және білмейді. Ол шекараны қалай қою керектігін білмейді, бүкіл әлем ол үшін "менікі". Ол тек құмсалғышта ғана емес, сонымен қатар қонақта да, дүкенде де өзіне тартымды болып көрінетін барлық нәрсені ала алады. Өйткені, осы уақытқа дейін ол өз үйінің шекарасында ғана өмір сүрді, онда бәрі оған тиесілі болды.

Бірақ бәріне түсінікті, егер үш жасар бала балабақшада өзін осылай ұстаса, оны бұл үшін ешкім мақтамайды. Балабақшадағы меншік және тауарларды "бөлу" мәселелері өте жиі шиеленіседі. Бір жағынан, ондағы ойыншықтар ортақ, екінші жағынан, балалар үйден сүйікті ойыншықтарын топқа әкелгенді ұнатады, бұл әдетте бүкіл шайқастарды өткізеді...

Баланы шекараларды өткізуге және сақтауға үйретуден бастау керек. Нәресте арбадан шығып, құмсалғышта ойын ойнай бастағанда, оның өмірінде "өзінің" және "бөтен" ұғымдары пайда болады. Уайымдамаңыз, баланың "агрессивті" мінез-құлқы үшін ұят сезімінен зардап шекпеңіз: оның басқа біреудің жарқын машинасын алуға деген ұмтылысы агрессияға ешқандай қатысы жоқ. Есіңізде болсын: ол әлі оқып жатыр! Сіздің міндетіңіз-оған көмектесу. Алайда, тағы бір төтенше жағдай қауіпті: шетте тыныш тұру және сіздің балаңыздың ойыншықтарды алып, торттарды сындырып, басқа сәбилерге қалай шабуыл жасайтынын мейірімділікпен қарау.

Ешбір жағдайда баланы ұрып – соғудың қажеті жоқ, оны ұрып-соғудың қажеті жоқ-психологиялық тұрғыдан ол басқа адамдардың ойыншықтарын тартып алып, ешқандай құқық бұзушылық жасамайды. Бірақ сәттілік сізге өте дәйекті болған жағдайда ғана келеді.

Мұндай оқудағы ең үлкен кедергілердің бірі-басқа аналардың жақсы ниеті. Сіздің балаңыз басқа нәрестенің қолынан иық пышағын тартады, ал "жәбірленушінің" анасы баласында жақсы рухани қасиеттерді тәрбиелегісі келіп, оған: "Ал, ашкөз болма, қымбаттым, балаға иық пышағын бер, ойнасын!" Егер сіз шынымен де балаңыздың болашағына қамқорлық жасағыңыз келсе, оған мұндай "сыйлықты" қабылдауға жол бермеңіз!" Айтпақшы, ешқашан бұл ана сияқты әрекет етпеңіз. Егер сіздің балаңызға оның мүлкінен айыру үшін шабуыл жасалса, мұндай әрекеттерді ақырын, бірақ сенімді түрде тоқтатыңыз.

Ұзақ уақыт бойы бөтен ойыншықтар өздеріне қарағанда көбірек тартылатын кішкентай бала үшін басты құтқару – өз тілектерін әлеуметтік тұрғыдан қолайлы түрде білдіру мүмкіндігі. Қарапайым тілмен айтқанда, балаңызға ойыншықтарды ауыстыруды үйретіңіз! Тіпті бір жасар бала да " бер!" және " қосулы!" ал егер олай болмаса, енді ол мұны тез үйренеді, өйткені оған бұл сөздер қажет. Сіздің балаңыз құмсалғыштың мүлкін нысанға алғанын байқап, оны ұстап алып: "сұрайық. Ал біз балаға не береміз?" Әдетте, балалар ойыншықтарды охотыласпен ауыстырады. Бірақ егер " мәміле "орындалмаса," келіссөздерді " кешіктірмеңіз, егер ол өзінің наразылығын білдірсе, сіз басқа баланы ұзақ уақыт мазалай алмайсыз. Балаңызға жаңа ойын ұсыну арқылы оның назарын аударыңыз. Өтінемін, "ашкөз" сөзін ұмытыңыз. Оны ешқашан өз балаңызға, тіпті басқа біреудің баласына қатысты қолданбаңыз. Бір жарым жаста, тіпті екі жаста да бала басқалармен бөлісе алмайды. Егер ол басқа балаларға ойыншықтарын наразылықсыз берсе, онда бұл оның Жомарт болғандықтан емес, оған мән бермейтіндіктен болады – ол өзін бірдей тыныштықпен беріп, біреуді тартып ала алады. Бірақ егер ол оны бермесе, Сіз өзіңізді тыныш құттықтай аласыз: нәресте меншік сезімін қалыптастырады! Ол "өзінің" айналасында шекара жасай бастағандықтан, көп ұзамай оның әлем картасында "бөтен" пайда болады, бала осы ұғымдардың арасындағы айырмашылықты біле бастайды және біртіндеп басқа балалардың меншігіне құрметпен қарауға үйренеді.

Сурет салудың дәстүрлі емес түрі

Бір данышпан айтқандай: "бала толтырылатын ыдыс емес, от жағу керек"

Баланың шығармашылық көрінісі үшін жағдай жасауға бағытталған әдістердің бірі-дәстүрлі емес сурет салу әдістерін қолдана отырып, балалармен жұмысты ұйымдастыру. Техниканың ұсынылған түрлері бейнелеу іс-шараларында шығармашылық процесті қызықты ұйымдастыруға көмектеседі деп болжануда.

Ерекше материалдармен, ерекше әдістермен сурет салу балаларға ұмытылмас жағымды эмоцияларды сезінуге мүмкіндік береді.

Нәтиже әдетте өте тиімді (тосынсый) және шеберлік пен қабілетке тәуелді емес. Дәстүрлі емес бейнелеу әдістері технологияда өте қарапайым және ойынға ұқсайды. Қай бала саусақтарымен сурет салуға, өз алақанымен сурет салуға, қағазға дақтар қоюға және қызықты сурет алуға қызығушылық танытпайды?

Дәстүрлі емес әдістер-бұл қиялдың, шығармашылықтың дамуына, тәуелсіздіктің, бастаманың, даралықтың көрінісі.

Бір суретте бейнелеудің әртүрлі әдістерін қолдана отырып және біріктіре отырып, мектеп жасына дейінгі балалар осы немесе басқа кескінді мәнерлі ету үшін қандай техниканы қолдану керектігін өз бетінше шешуді үйренеді. Дәстүрлі емес бейнелеу әдістерін қолдана отырып сурет салу мектеп жасына дейінгі балаларды жалықтырмайды, олар тапсырманы орындауға бөлінген уақыт ішінде жоғары белсенділікті, өнімділікті сақтайды.

Сабақтар үшін әдемі және әртүрлі материалдарды дайындау керек, мектеп жасына дейінгі балаларға сурет құралдарын таңдауға мүмкіндік беру керек.

Жұмыстың ерекше басталуы, ойын әдістерін қолдану-мұның бәрі балалардың бейнелеу іс-әрекетіне монотондылық пен зеріктіруді болдырмауға көмектеседі, балалардың қабылдауы мен іс-әрекетінің жандылығы мен жеделдігін қамтамасыз етеді.

Ерте жастан бастап балаларды шығармашылыққа, әлемді тірі түстермен көруге үйрету керек. Бастапқыда балалармен болашақ суреттің сюжетін әртүрлі ойыншықтар, заттар арқылы жеңуге болады, көркем сөзді қолдана отырып, эмоционалды түсініктемелен сурет салуға болады. Бұл тәсіл балаларды қызықтыруға, назар аударуды ұзақ сақтауға, қажетті эмоционалды көңіл-күй мен іс-әрекеттің оң мотивін жасауға мүмкіндік береді. Ерте жаста тұлғаның негізі қаланады, сондықтан сіз балаларда шығармашылық жарқылын жағуыңыз керек. Балаларды сурет салудың дәстүрлі емес әдістерімен таныстыру саусақпен сурет салумен жақсырақ – бұл сурет алудың ең оңай жолы. Ерте жаста көптеген сәбилер өнер құралдарын меңгеруді енді ғана үйренеді, сондықтан қарындашқа немесе мысыққа қарағанда өз саусақтарының қозғалысын бақылау оңайырақ. Сурет салудың бұл әдісі балаға еркіндік береді.

Бала саусағын гуашьқа түсіріп, қағазға нүктелер, дақтар жағады. Жұмыс бір түстен басталады: олар әртүрлі қозғалыстарды сынап көруге, әртүрлі із қалдыруға мүмкіндік береді.

Саусақтарыңызбен сурет салудың көптеген әдістерін көрсету керек: жай ғана із іздерін қойыңыз, әр түрлі саусақтардың іздерін салыстырыңыз (мысалы, кішкентай қоянның немесе тышқанның іздерін қызғылт саусақпен жасаңыз және аюдың іздерін бас бармағыңызбен бейнелеңіз, саусағыңызбен сызық сызыңыз (ағын немесе жанбыр) .

Кейінірек балаларға екі қолмен сурет салуды үйретеді. Мұнда да опциялар бар: екі қолды кезекпен қолданыңыз немесе бір уақытта бірнеше саусақты (әрқайсысы өз түсіне) батырып, синхронды түрде сурет салыңыз (мысалы, "жаңа жылдық қаңылтыр", "сәлем", бұл үйлестіруді керемет дамытады).

Бірінші кіші топтан сіз балаларды алақанмен сурет салуға үйрете аласыз. Балаларға сурет салудың бұл әдісі өте ұнайды. Баланың алақанын бояуға батырып, қағазға басып шығарыңыз.

Дәстүрлі емес бояудың келесі әдісі - "қатты, жартылай құрғақ щеткамен соғу". Бала гуашьқа желім щеткасын батырады және оны қағазға тігінен ұстап ұрады. Жұмыс кезінде щетканы суға түсірмеңіз. Бүкіл парақты, контурды немесе үлгіні толтыруға болады. Бұл әдіс пушистый немесе тікенді нәрсе салу қажет болса қолданылады. Мысалы, мұндай тақырыптар: "менің сүйікті үй жануарларым", "шырша пушистый, талғампаз", "көңілді снеговик", "кірпі".

Дәстүрлі емес бояудың тағы бір тәсілі - "тампондау". Көбіктен тампон жасаңыз. Мөртабан палитра ретінде қызмет етеді. Түсті өзгерту үшін басқа көбік пен тостағанды алу керек. Бұл техникада үлпілдек, жеңіл, әуе, мөлдір нәрсе салу жақсы. Мысалы, өте ерекше "Одуванчиктер", "бұлттар", "шыршалар" алынады. Күлкілі "Қар Адамдары", "Тауықтар".

Балалар шаммен немесе балауыз қарындаштармен сурет салғанды ұнатады. Алдымен олар шаммен сурет салады, содан кейін бүкіл кескіннің үстіне бояу щеткасымен немесе көбікпен акварель бояуы қолданылады. Бояу шамның майлы бейнесіне түспейтіндіктен, сурет кенеттен балалардың көз алдында пайда болады. Қысқы тақырыптағы суреттер әсіресе қызықты және ерекше: "снежинкалар", "қыстың портреті", "Рождестволық ойыншықтар", "қысқы өрнектер".

Нәтижесінде бала дәстүрлі емес сурет салудан тек пайда көреді. Сурет салу баланың ойлауымен тығыз байланысты. Бұл ретте жұмысқа визуалды, моторлы, бұлшықет-сезгіш анализаторлар енгізіледі. Сонымен қатар, жағымды эмоциялар аясында сурет салу интеллектуалды қабілеттерді, есте сақтауды, зейінді, ұсақ моториканы дамытады, баланы ойлауға және талдауға, өлшеуге және салыстыруға, жазуға және елестетуге үйретеді. Нәтижесінде сурет салудың дәстүрлі емес әдістерімен айналысу жан-жақты дамыған, өзіне сенімді шығармашылық тұлғаның дамуына ықпал етеді.

